

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Haber Bülteni

Şubat 2000

İki ayda bir yayımlanır

Sayı: 45

TÜRKİYE ZİRAAT MÜHENDİSLİĞİ

V. TEKNİK KONGRESİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

ODA'mız tarafından düzenlenen ve Ülkemizde Ziraat Mühendisliği mesleğinin beşer yıllık aralarla en önemli buluşması olarak kabul edilen Teknik Kongreler dizisinden, Türkiye Ziraat Mühendisliği V. Teknik Kongresi, 17-21 Ocak 2000 tarihlerinde, Milli Kütüphane Konferans Salonunda yapılan oturumlarla, görkemli bir şekilde gerçekleştirildi.

Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel, Başbakanımız Sayın Bülent Ecevit, Fazilet Partisi Genel Başkanı Sayın Recai Kutan, Doğruyol Partisi Genel Başkanı Prof.Dr. Sayın Tansu Çiller, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Altan Öymen, Tarım ve Köyişleri Bakanı Prof.Dr. Sayın Hüsnü Yusuf Gökalp, saygın bilim adamları, üst düzey bürokratlar, özel sektör temsilcileri, çeşitli vakıf ve dernek temsilcileri, meslektaşlarımız ve tarıma ilgi duyan çevrelerin yoğun katılımı ile gerçekleştirilen Kongre, kamu oyunda ve basında büyük bir ilgi buldu.

Ziraat Mühendisliği alanında son yıllarda ortaya çıkan gelişmelerin ve gelecek için beklentilerin, saygın konuşmacıların katkılarıyla ayrıntılı bir şe-

Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL

kilde ele alındığı Kongre, beklenildiği üzere, Ülkemizde tarım alanında önemli kilometre taşlarından biri olarak kaydedildi. Başta Bilim Kurulu Başkanı Prof.Dr. Ekrem Kün ve ODA Başkanımız Prof. Dr. Gürol Ergin ile II. Başkanımız Özkan Göksel olmak üzere, Kongre Bilim Kurulu ve Kongre Düzenleme Kurulu üyelerinin yoğun çabaları ile Kongre öncesinde hazırlanan ve iki cilt olarak dağıtılan Kongre Kitabı, değerli bir eser olarak bu alanda ortaya çıkan gereksinime yanıt vermesi yanında, tartışmaların daha da verimli bir ortamda gerçekleşmesine olanak tanıdı.

Açılış konuşması ODA Başkanımız Prof. Dr. Gürol Ergin tarafından yapılan Kongre, 5 gün boyunca, 200'ün üzerinde bilim adamının katkılarıyla tarımın bütün alanlarının irdelendiği 14 oturum şeklinde gerçekleşti.

Açılış konuşmalarından sonra, mesleğimize hizmeti geçen saygın tarımcılara Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri dağıtıldı. Tarım mesleğine verilen emeklere duyarlılığın ve değerbilirliğin güzel bir örneği olarak gerçekleştirilen Ödül Töreni, anlamlı ve duygulu anların yaşanmasına sahne oldu.

Adlarına ve çalışmalarına diğer sütunlarda yer verdiğimiz Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülü alan tarımcılarımızı bir kez daha kutlar, kendilerine sağlık, mutluluk ve yeni başarılar dileriz.

Başbakan Bülent ECEVİT

Tarım ve Köyişleri Bakanı
Prof.Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP

CHP Genel Başkanı Altan ÖYMEN

DYP Genel Başkanı Tansu ÇİLLER

FP Genel Başkanı Recai KUTAN

Oda Başkanımız Prof.Dr. Gürol Ergin IMF'ye Verilen Niyet Mektubu ve AB'ye Üyeliğin Türk Tarımına Olan Etkileri Konusunda Bir Basın Toplantısı Yaptı

Sayfa 5'te.

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI 1999 YILI BİLİM, HİZMET, TEŞVİK ÖDÜLLERİ SAHIPLERİNİ BULDU

Üyelerimizin bilimsel, sosyal ve kültürel alandaki başarılarını ödüllendirmek amacıyla hazırlanan "TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri Yönetmeliği" 22 Şubat 1998 tarihinde yapılan ODA Genel Kurulunda kabul edilmiştir.

Bu yılki ödüllerin 2000 yılı Tarım Öğretiminin Yıldönümü çerçevesinde gerçekleştirilen Türkiye Ziraat Mühendisliği V. Teknik Kongresinde sahiplerine dağıtılması kararlaştırılmıştır.

Karar gereğince Bilim Ödülü, Hizmet Ödülü ve Teşvik Ödülü olmak üzere 3 ayrı ödül esas alınmış olup, jüriler tarafından ödüle layık bulunan adaylara plaket ve berat verilmesi ile Teşvik Ödülüne layık görülen kişilere ikiyüzellişer milyon TL. para ödülü verilmesi kararlaştırılmıştır.

Bilim Ödülü Jürisi, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim üyelerinden Prof.Dr. Tahsin KESİCİ, Prof.Dr. Hasan ÇELİK, Prof.Dr. Ahmet SARAL, Prof.Dr. Mehmet BÜLBÜL ve Prof.Dr. Oktay GÜRKAN'dan,

Hizmet ve Teşvik Ödülleri Jürisi ise Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Oktay GÜRKAN, TKB Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdür Yardımcısı Salih ALTAY, Daire Başkanı Özcan DİLMEN ile Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği Başkanlığından Celal ÇOBAN'dan oluştu.

Her iki Jüriye ODA Yönetim Kurulunu temsilen ODA Başkanı Prof. Dr. Gürol Ergin ve ODA II. Başkanı Özkan GÖKSEL katıldı.

Jüriler tarafından yapılan titiz çalışmalar sonucu öneriler tek tek incelenerek 1999 yılı ödüllerin;

Bilim Ödülü dalında; Prof.Dr.Ekrem KÜN'e, Hizmet Ödülü dalında; Prof.Dr.Necmi SÖNMEZ, Prof.Dr. Mithat ÖZSAN, Prof. Dr. Akgün AYDENİZ, Prof.Dr. Hurşit ERTUĞRUL, Prof.Dr. Emin

MUTAF, Prof.Dr. Osman TEKİNEL, Dr. Avni BAŞDOĞAN, Bürhanettin AHİPAŞAOĞLU, Nazım DURLU, Mustafa Asım ALP, Muzaffer ATİK, Ali Rıza LEVENDOĞLU, Ekrem ÖZKUL, Mesut ÖZUYGUR, Sabri MALKOÇ, Talip ÖDEN, İbrahim AKYÜREK ve H. Müfit KALAYCI'ya, Teşvik Ödülü dalında ise Doç.Dr. Cengiz AKDENİZ, Melahat UTKU ve Ali İhsan İLHAN'a verilmesi oy birliği ile kararlaştırıldı.

Türk tarımının çağdaşlaştırılması, Türk Çiftçisinin düzeyinin daha da yükseltilmesi çabalarında ilgi ve desteklerini bizlerden hiç esirgemeyen Türk Çiftçisinin hamisi Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımızın ifadesi amacıyla Şükran Plaketi verildi.

Ayrıca, kırsal kesime ulaşılması ve Türk çiftçisinin aydınlatılması konularında yapılan etkin programlar nedeniyle TRT Genel Müdürü Yücel YENER ile Türk tarımının ve Türk çiftçisinin sorunlarını yansıtan özgün çalışmalarıyla, kırsal kesimin kalkınması ve çiftçinin refahı yönünde hazırladıkları özgün programlar nedeniyle TRT Genel Müdürlüğü program yapımcılarından Turgay BOSTAN ve Metin EDİRNELİ'ye ODA Yönetim Kurulunca 1999 Basın Özel Ödülü verildi.

Tarım Öğretiminin 154 Yıldönümü nedeniyle düzenlenen Tarım Haftası '2000 "Türkiye Ziraat Mühendisliği V. Teknik Kongresi" Açılış Oturumunda ödüller sahiplerine Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman DEMİREL, Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Prof.Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP, Tarım ve Köyişleri eski Bakanı DSP Eskişehir Milletvekili Sayın Mahmut ERDİR, TRT Genel Müdürü Sayın Yücel YENER, Köy Hizmetleri Genel Müdürü Sayın Güner SAYGILI ve ODA'mız Başkanı Prof.Dr. Gürol ERGİN tarafından verildi.

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI 1999 YILI BİLİM, HİZMET, TEŞVİK ÖDÜLLERİ VERİLİŞ GEREKÇELERİ

Prof.Dr. Ekrem KÜN

Akademik kariyeri çerçevesinde yayınlanan 102 yayını, lisansüstü eğitim düzeyde yönettiği onlarca tez ve yetiştirdiği bilim adamları ile Türkiye Tarımı ve Ziraat Mühendisliği mesleğine yaptığı üstün hizmetler,

TÜBİTAK Kurak Bölge Tarla Bitkileri Araştırma Ünitesi etkinlikleri kapsamında Tarım ve Köyişleri Bakanlığının on yıllık NAD Projesi'nin gerçekleştirilmesinde, bu yolla ülkemize 3 milyon hektarlık üretim alanı kazandırılmasındaki katkıları, Ziraat Mühendisliği örgütünün her türlü etkinlikleri ile 1995 ve 2000 yılları Türkiye Ziraat Mühendisliği IV. ve V. Kongrelerinin Bilim Kurulu Başkanı olarak yaptığı Bilimsel katkı ve hizmetleri nedeniyle.

Prof.Dr. Necmi SÖNMEZ

Köy Kalkınma Kooperatiflerinin gelişmesine olan katkıları,

Toprak ve Tarım Reformu Kanunu hazırlıkları ve kanunlaşmasındaki hizmetleri,

Türkiye Kalkınma Vakfında gönüllü çalışmalarıyla Tarıma yaptığı üstün hizmetler,

Türkiye Çevre Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanlığı ve bu bağlamda yarattığı kamuoyu çalışmaları,

Tertiplenen kongreler ve seminerlerle yayınladığı 200'e yakın kitap ile Bilimsel ve Akademik çalışmaları nedeniyle.

Prof.Dr. Mithat ÖZSAN

Çukurova Üniversitesinin kuruluşu ve gelişmesinde gösterdiği büyük çabalar, 16 yıl süren Rektörlük görevi sırasındaki üstün hizmetleri,

Akademik ve idari yönde yaptığı çalışmalarla Türk Tarımı ve Ziraat Mühendisliği mesleğine yaptığı üstün katkıları nedeniyle.

Prof.Dr. Akgün AYDENİZ

Nükleer teknikleri tarım alanlarında ilk olarak uygulama ve yöntemlerin geliştirilmesi çalışmaları,

Ulusal ve uluslararası projeler yürüterek su kaynaklarının değerlendirilmesi ve toprağın verimli kılınması konusundaki çalışmaları,

Toplam 410 yayım ile Tarım ve Ziraat Mühendisliği mesleğine yaptığı üstün katkıları nedeniyle.

Prof.Dr. Hürşit ERTUĞRUL

17 yıl kesintisiz sürdürdüğü Rektörlük ve Türkiye'de iki defa Üniversitelerarası Kurul Başkanı olarak Üniversite camiasına ve Türk Tarımı ile Ziraat Mühendisliği mesleğine katkıları nedeniyle.

Prof.Dr. Emin MUTAF

Tarımsal Mekanizasyonun tanıtım ve öneminin ortaya konulmasındaki üstün katkıları, Tarımsal Mekanizasyon Kurulu ve Tarımsal Mekanizasyon Daire Başkanlığının kurulmasındaki önderliği, Bir akademisyen olarak öğreticiliği, Yayınları ve Bilim Adamı olarak gösterdiği üstün başarıları ve 43 yıllık meslek hayatında ülkesine ve Ziraat Mühendisliği Mesleğine yaptığı üstün hizmetler nedeniyle.

Prof.Dr. Osman TEKİNEL

Sulama, Drenaj ve Tarımsal İnşaat Konularında Teknik elemanlara düzenlediği kurslar, GAP alanlarında sulu koşullarda yetiştirilecek ürünlerle ilgili 8 yıl süreli uygulanan 5-6 proje, Akademik ve Bilimsel alanda Türkiye Tarımı ve Ziraat Mühendisliği Mesleğine yaptığı üstün hizmetleri, Onlarca yayınlanmış bilimsel yayınları nedeniyle

Dr. Avni BAŞDOĞAN

Tarım Bakanlığı teşkilatında en alt kademedен en üst kademeye kadar çalıştığı görevlerde Türkiye Tarımı ve Ziraat Mühendisliğine yaptığı üstün hizmetler,

Ülkemizde endüstriyel tavukçuluğun geliştirilmesine öncülük etmesi ve bugünkü düzeye gelmesinde yaptığı üstün çalışmalar,

Ziraat Mühendislerini girişimci kılmak, kendi işlerini kurmak, özel kesimde görev almalarını sağlamak, bu yönde eğitilmelerine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuş olan Tarımsal Gelişme, Eğitim ve Sosyal Dayanışma Vakfı (TARGEV) Başkanı olarak, 40 yıl önce başlattığı hizmetleri aralıksız sürdürmek,

Ziraat Mühendisliği örgütünün gelişmesi yolunda yaptığı üstün katkı ve hizmetleri nedeniyle.

Bürhaneddin AHİPAŞAOĞLU

Toprak Mahsülleri Ofisi Genel Müdürlüğü sırasında ve Tarım Bakanlığı Teşkilatının çeşitli kademelerinde yaptığı üstün çalışmalar,

Ülkemizde Tarımda faaliyet gösteren Sivil Toplum Örgütlerinin gelişmesi yönünde gösterdiği özverili çalışmalar ve Türk Tarımı ve Ziraat Mühendisliği mesleğine yaptığı üstün hizmetler nedeniyle.

Nazım DURLU

Çeltik Tarımının ülkemiz genelinde yaygınlaştırılması, iyi tohumlukların Çeltik tanımına kazandırılması konusunda verdiği üstün hizmetler, özellikle Çukurovada İtalyan Buğday çeşitlerinin ekime sokularak buğday üretiminde önemli artışların elde edilmesinde verdiği üstün hizmetler nedeniyle,

Mustafa Asım ALP

Toprak ve Tarım Reformu, Su Ürünleri, Yem Tescil Yasalarının yürürlüğe konması ile ilgili çalışmaları,

Meslek kuruluşlarında çeşitli görevler ile yaptığı hizmetler,

Çiftçi kuruluşu olan Ziraat Odalarının kuruluşu ile ilgili yaptığı katkılar nedeniyle.

Muzaffer ATİK

Toprak ve İskan Genel Müdürlüğünde çalışmaları sırasında, Köyleri Bakanlığının kurulmasına ilişkin olarak yaptığı çalışmalar,

Ülkemizin değişik yörelerinde yaptığı iskan çalışmaları, iskan yerlerinin nakli, köy birleştirilmeleri v.b. gibi çalışmalarıyla Türk Tarımına ve Ziraat Mühendisliği mesleğine yaptığı üstün katkılar nedeniyle.

Ali Rıza LEVENDOĞLU

Zirai mücadele alanında yaptığı üstün hizmetler, bu konuda yetiştirdiği elemanlar ve mevzuat çalışmaları ile Türk Tarımına ve Ziraat Mühendisliği mesleğine yaptığı üstün katkılar nedeniyle.

Prof.Dr. Ekrem ÖZKUL

Gerek Toprak ve İskan Genel Müdürlüğü, gerekse en alt kademeden en üst kademeye kadar aldığı tüm görevlerinde Türk Tarımına ve Ziraat Mühendisliği mesleğine yaptığı üstün katkılar nedeniyle.

Mesut ÖZUYGUR

Ülkemiz tarımının gelişmesinde faydalı olacak toprak, su ve gübre sorunlarının ana hatlarının tesbiti, gerekli çözüm yollarını araştırma çalışmaları ile araştırma sonuçlarının ulusal ve uluslararası idari ve bilimsel platformlarda ortaya konulmasında gösterdiği çaba ve üstün katkılar nedeniyle.

Sabri MALKOÇ

Şeker Sanayii ve Pancar Tarımının gelişmesi yönünde yaptığı üstün hizmetleri nedeniyle.

Talip ÖDEN

Tanım ilaçları konusunda yazdığı iki kitap, çok sayıdaki araştırma, tebliğ, katıldığı sayısız toplantı ve seminerler ile bu dalda yaptığı üstün hizmetler,

Biyoİojik yollarla tarım ilacı kalıntılarının tayin ve tesbiti üzerinde yaptığı bilimsel çalışmalar ile bu bilim dalının ülke düzeyindeki gelişmesine yaptığı önemli katkılar nedeniyle

İbrahim AKYÜREK

Ülkemiz Tarımında bugün büyük bir sorun olarak karşımıza çıkan toprak erozyonunun önlenmesi konusunda özellikle toprak etüt ve toprak koruma alanlarında hizmet vermesi, toprak etüt ve toprak koruma konusunda yaptığı birçok çalışmalar yanında inceleme, araştırma ve yayımlar yoluyla Türk tarımına yaptığı üstün katkılar nedeniyle

H. Müfit KALAYCI

Araştırma Enstitülerindeki üstün hizmetleri,

NAD Projesinde yükümlendiği görev ve TYUAP Projesindeki Araştırma Koordinatörlüğünde yürüttüğü teknik eleman eğitimi, TYUAP Projesinde katkıları ve yayınları ile Türk Tarımına ve Ziraat Mühendisliği mesleğine yaptığı katkıları nedeniyle

Doç.Dr. R. Cengiz AKDENİZ

Prof.Dr. Numan SUNGUR ile birlikte çarpma plakalı elek adı verilen yeni bir elek tipinin geliştirilmesi sonucu çekiçli yem kırma değirmenlerinde iş kapasitesinin artırılması,

Ziraat Fakültesi Menemen Uygulama ve Araştırma Çiftliğinde Yaprak Gübresi Üretim Tesisi kurulmasında katkıları nedeniyle.

Melahat UTKU

Güneydoğu Anadolu Projesi Bitki Su Tüketimi ve Bitki Su gereksinimi isimli çalışmasını hazırlayarak, su tüketimlerinin belirlenmesi ve gereksinim duyulan suyun uygun sulama teknolojisinde kullanılarak zamanında ve yeterli miktarda toprağa verilmesi neticesi iyi ürün alınmasının yanısıra tarım topraklarının korunması ve su kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlaması nedeniyle.

Ali İhsan İLHAN

Güneydoğu Anadolu Projesi Bitki Su Tüketimi ve Bitki Su gereksinimi isimli çalışmasını hazırlayarak, su tüketimlerinin belirlenmesi ve gereksinim duyulan suyun uygun sulama teknolojisinde kullanılarak zamanında ve yeterli miktarda toprağa verilmesi neticesi iyi ürün alınmasının yanısıra tarım topraklarının korunması ve su kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlaması nedeniyle.

ODA Başkanımız Prof.Dr. Gürol ERGİN IMF'ye Verilen Niyet Mektubu ve AB'ye Üyeliğin Türk Tarımına Olası Etkileri Konusunda Bir Basın Toplantısı Yaptı

ODA Başkanımız Prof. Dr. Gürol ERGİN, 5 Şubat 2000 tarihinde, IMF'ye verilen Niyet Mektubunun tarımla ilgili hükümleri ve Avrupa Birliğine üyeliğin Türk tarımına olası etkilerine ilişkin bir Basın Toplantısı yaptı. TRT, CNN, FLASH TV, Kanal A gibi önde gelen basın kuruluşlarının katılımıyla gerçekleşen ve büyük yankı bulan Basın Toplantısında, ODA Başkanımız, IMF'ye verilen Niyet Mektubunda yer alan tarıma ilişkin hükümlerin yetersizliklerle ve hatalarla dolu olduğunu ve bu koşullarda Türk tarımının AB tarımına uyumunda ciddi sorunlar yaşanacağını vurgulamıştır.

ODA'mız Türk tarımı için son derece önemli bir yere sahip olan bu hususları sürekli izleme ve kendi sorumluluğu çerçevesinde gerekli girişimleri gerçekleştirme kararlılığında.

ODA Başkanımız Prof. Dr. Gürol ERGİN tarafından yapılan söz konusu Basın Açıklamasının tam metni aşağıda sunulmaktadır.

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN IMF'YE VERİLEN NİYET MEKTUBUNUN TARIMLA İLGİLİ HÜKÜMLERİ VE AVRUPA BİRLİĞİ'NE ÜYELİĞİN TÜRK TARIMI'NA OLASI ETKİLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

1999 yılını Türk Çiftçisi çok önemli kayıplarla kapadı. Geçtiğimiz yıl Türkiye genelinde toptan eşya fiyatları % 62,9 Tüketici fiyatları ise % 68,8 oranında arttı. Sanayi ürünlerinde fiyat artışları % 76,7 olurken tarım ürünlerindeki artış yalnızca % 30 düzeyinde kaldı. Devlet İstatistik Enstitüsünün verilerine göre, çiftçinin eline geçen fiyatlardaki artış % 46,1 oldu. Bütün bu göstergeler iç ticaret hadlerinin tarım aleyhine geliştiğini gösterdi. Tarımın alt sektörleri içerisinde yapılan bir inceleme, çiftçinin eline geçen fiyatların sebze üreticileri için % 19,6, tarla ürünleri üreticileri için % 36 olduğunu gösteriyor. Yalnızca hayvansal ürünlerde çiftçinin eline geçen fiyatlar % 73,1'lik artışla sanayi ürünlerindeki fiyat artışlarına yaklaştı. Tüm bu göstergeler Türk çiftçisinin ne denli sahipsiz, ne denli savunmasız olduğunu ortaya koyuyor. İşte Türk çiftçisi ve tarımı için yaşanan bu olumsuz ortamda 9 Aralık 1999 tarihinde, Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanı Recep Önal ve Merkez Bankası Başkanı Gazi Erçel imzasıyla, IMF Başkanı Michel Camdessus'a bir Niyet Mektubu verilmiştir. Niyet mektubunda belirtilen düşünceler tamamen "destekleme politikaları" eksenli olup, çiftçilere verildiği kabul edilen desteklerin azaltılması ya da tamamen kaldırılması temeline dayanmaktadır. Oysa ki, Türkiye'nin tarım ve kırsal alan için öncelikli sorunu, desteklemelerin fazlalığı, gereksizliği ya da yararsızlığı değildir. Türkiye'nin bu alanda iki temel sorunu vardır. Birincisi, Türkiye'de tarımsal üretimin uluslararası rekabet gücüne sahip bir maliyetle yapılamaması, ikincisi ise genelinde fakir olan Türk çiftçisinin üretim için

krediye gereksinim duymasındadır. Her iki husus da çiftçinin desteklenmesi gereğini ortaya çıkardığı gibi, bugüne dek yapılan, ya da yapıldığı kabul edilen desteklemenin yetersizliğini ortaya koymaktadır.

Niyet Mektubununun 40. ve 41. maddelerinde belirtilen tarımla ilgili taahhütler, gerek hazırlanış mantığı, gerekse sorunları saptama ve bunlara uygun çözümler yaratma konusunda çok önemli eksiklik ve yanlışlıklar içermektedir. Ekonomik olarak çok önemli bir sektörü, sosyal olarak ta ülke nüfusunun yaklaşık yarısını doğrudan, diğer yarısını da dolaylı olarak etkileyen ve reform adı altında sunulan bu çok önemli politika değişimleri konusunda toplumu bilgilendirmek görev ve sorumluluğu içerisinde, aşağıdaki açıklamaların yapılmasında yarar görülmektedir.

1 - Niyet mektubu antidemokratik biçimde hazırlanmıştır ve planlanların tarım reformu ile uzaktan yakından ilgisi yoktur.

Niyet mektubu taahhütleriyle tarım politikalarını tarım sektörü açısından daha doğru bir şekilde yeniden biçimlendirmek gibi bir yaklaşım esas alınmamış; genel bir hazineci mantığı ile tarıma ayrılan kamu kaynaklarının planlı ve radikal bir şekilde kısılması amaçlanmıştır. Bir tarım reformununun, sektördeki üretici, kooperatif ve üretici birlikleri, Ziraat Odaları, Ziraat Mühendisleri Odası, tarıma dayalı sanayi alanında işleyici, dışsatımcı, Tarım Bakanlığı yetkilileri ve diğer ilgililerin tümünün katılımı, tartışması ve yönlendirmesi sonu-

cunda oluşturulması gerekirdi. Sözkonusu niyet mektubu taahhütleri bütün bu sektör aktörlerinin hiçbirine danışılmadan, Ekonomi Yönetimi'nce oluşturulmuştur; bu anlamda antidemokratik bir yaklaşımın sonucudur ve yalnızca tarım sektörü açısından değil, genel ekonomi açısından da çok önemli yanlışlıklar içermektedir.

2 - Niyet mektubunda mevcut destekleme sistemi yerine "Doğrudan Gelir Desteği Sistemi" taahhüt edilmektedir.

Niyet mektubunda kamu bütçesine önemli yükler getirdiği, pazar sinyallerini bozduğu, küçük çiftçilere ulaşmadığı şeklinde eleştirilen mevcut destekleme sisteminin alternatifi olarak "Doğrudan Gelir Desteği Sistemi" gösterilmektedir.

Öncelikle şu söylenmelidir ki, salt doğrudan gelir desteği sistemi, tarımla ilgili tüm altyapı sorunlarını çözmüş ABD'de bile, 1996 yılından itibaren "Esnek Üretim Sözleşmeleri" adı altında uygulanmaya başlanmıştır. AB ise ürün fiyat desteği uygulamasına devam etmekte; bununla birlikte 1992 reformu ile belli bir program dahilinde iç tarımsal ürün fiyatlarını Dünya fiyatları düzeyine çekmesi nedeniyle oluşan üretici kayıplarını "Telafi Edici Ödemeler" ile karşılamaktadır.

Doğrudan Gelir Desteği (DGD) bir tarımsal destek değil, sosyal nitelikli ve giderek azaltılan bir destek biçimidir. Sektörel anlamda tarımsal sorunlarını çözmüş ve gerekli altyapıya sahip ülkelerde uygulanmasının da hiçbir yanlış tarafı yoktur. Tarımın geliştirilmesi bir amaç olmaktan çıkmış, hatta tam tersine gereksiniminin çok üzerindeki üretimin kısılması hedeflenen bu gibi ülkelerde, tarımsal üretimin artırılması değil, tarım kesiminin gelirin korunması temel bir yaklaşım olarak öne çıkmaktadır. DGD de tam bu amaca uygun bir politika aracıdır.

3 - Türk tarımının öncelikli olarak çözülmesi gereken sorunları vardır.

Türkiye'nin çok önemli tarımsal altyapı sorunları bulunmaktadır. Bugün sahip olduğu yapı ile tarımın teknik bir sektör olması olanaksızdır. Tarımın istihdamdaki oranı % 46 düzeyindedir. 4.100.000 tarımsal işletmeye sahip ülkemizde işletme başına düşen arazi varlığı 59 dekar düzeyinde olup, araziler çok parçalıdır. Toprak dağılımında çok büyük adaletsizlikler vardır, ülkenin belirli bölgelerinde halen feodal düzen hüküm sürmektedir. Tarımsal işletme sayısının sadece %5'ini oluşturmasına karşın işlenen toplam tarım alanının %37'sini büyük toprak sahipleri kontrol etmektedir. Üretici örgütlü değildir. Ülkenin sulanabilecek nitelikteki tarım arazilerinin ancak yarısı sulanabilmekte, sulama yatırımlarının bu hızla sürmesi halinde tüm alanların sulamaya açılması için 40 yıllık bir süreye daha gereksinim bulunmaktadır. Tarıma teknoloji sokulamamıştır, girdi kullanımı optimum düzeyin çok altındadır, tarımsal verim değerleri çok düşüktür. Ülkede rasyonel bir üretim deseni oluşturulamamıştır; kimi ürünlerde siyasi keyfiliklere dayanan yanlış destekleme politikaları sonucu gereksiz üretim fazlaları oluşmuş iken, ekolojimizin uygun olduğu önemli ürün gruplarında giderek büyüyen açıklarımız vardır. Türkiye tarım dışalımıcısı bir ülke kimliğini hızla kazanmaktadır!..

4 - Bu sorunların çözümüne yönelik olarak ivedilikle alınması gereken politika önlemleri şunlardır;

Tarımsal nüfus ve işletme sayısı azaltılmalı, işletme başına düşen tarımsal arazi ve hayvan varlığı artırılmalıdır. Ancak bu şekilde oluşmuş bir işletme yapısının bilgi ve teknoloji transferi yapıp daha düşük maliyetlerle daha yüksek verim değerleri ile üretim yapması olanaklıdır. Bu amaçla;

a) **Toprak reformu özellikle Güney Doğu Anadolu Bölgesi'nde mutlaka gerçekleştirilmelidir.** Bunun Türkiye'de hukuki/ ekonomik /sosyal /teknik /psikolojik engelleri olmakla birlikte; hem feodalizmden çıkış anlamında hem de rasyonel işletme yapısına kavuşma açısından tarım için olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

b) **Etkin Kooperatif ve Üretici birlikleri organizasyonu kurularak, yeniliğe açık ve kendi sorunlarına sahip çıkan bir üretici kimliği oluşturulmalıdır.** Ancak yeni Dünya düzeni çerçevesinde üretici birlikleri; ulus devletin devre dışı bırakılarak ulusal tarımı uluslararası yapıya "ekleme" amacının bir enstrümanı olarak kullanılmaktadır. Kurulacak yapı, bu sakıncayı dışarıda bırakacak şekilde oluşturulmalıdır.

c) **Türkiye için optimum bir üretim deseni oluşturulmalı ve hukuki/ekonomik enstrümanlar kullanılarak planlanan bu yapının uygulanması sağlanmalıdır.** Bu nedenle bölge bazından ülke geneline çıkacak şekilde bir teknik çalışma yapılmalıdır. Sonuç olarak karşılaştırılmalı üstünlükler temelinde yükselen, öncelikli olarak iç gıda güvenliğini hedefleyen, dışsatım olanakları ile uyumlu, tarıma dayalı sanayi için geçiş niteliğinde olan ürünlere öncelik veren bir üretim deseni planlanmalıdır. Bu çerçevede ekim alanı kısıtlanması gereken ürünlerde hızlı bir geçiş periyodu ile ekolojiye uygun yeni ürünlere yönelinmeli, buna karşılık ülkenin açığı bulunan ürünlerin ekim alanları genişletilmelidir. Bu aynı zamanda, tarım sektörünün ülkenin sosyal güvenliğini sağlama aracı olma konumundan teknik bir sektöre dönüşümünü sağlamak için de hem ekonomik hem psikolojik bir zorunluluktur.

ç) **Kırsal ve tarımsal alt yapının (ulaşım, haberleşme, elektrifikasyon, mekanizasyon, içme ve sulama suyu temini, eğitim, yayım vb.) hızla iyileştirilmesi gerekmektedir.**

5 - Oysa Niyet mektubu taahhütleri, tarım sektörünün ivedi sorunlarının saptanması ve uygun önlemler alınması konusunda bir teşhis yanlışlığı içerisindedir.

Niyet mektubu mantığı, açıkça, tarımı bir sektör olarak görmemektedir. Böylesine yapısal sorunları bulunan bir sektörde işe bu sorunları çözmek için politikalar geliştirmek ile başlanması gerekirken; mali kaygılarla hazırlanan Niyet Mektubunda tarım desteğinin kaldırılarak yerine bir anlamda yoksulluk desteğinin ikame edilmesi taahhüt edilmektedir. Oysa bir dönem benzer sorunlara sahip olduğumuz tüm ileri ülkeler, işe yapısal politikalarla başlamışlardır.

6 - Niyet mektubunda, DGD sistemine geçmeden önce 2000 yılında uygulanacak hububat destekleme sistemine ilişkin taahhütler bulunmaktadır.

Buna göre, 2000/01 yılında Türkiye hububat fiyatları en az 150 ABD Doları, en çok Şikago Borsası 2.kalite kışlık kırmızı ekmeleklik buğdayın Türkiye'ye ithal maliyetinin (CIF HRW2) % 35 fazlası

olacak şekilde ilan edilecektir. Hükümetin açıkladığı Haziran \$ kurunun 581.000 TL olduğu düşünüldüğünde, bu fiyatın en çok 180 \$ karşılığı 105.000 TL civarında oluşacağı anlaşılmaktadır. Oysa 1999/00 yılı buğday fiyatı, o günkü \$ kuruna göre 193 \$ /ton idi.

Başka bir deyişle buğday alım fiyatına geçen yıla oranla % 30 civarında bir zam yapılacağı anlaşılıyor. Tarımsal üretim maliyetlerindeki ve enflasyondaki artış dikkate alındığında; tarım sektörünün desteklenmediği, hatta tam tersine vergilendirildiği ortaya çıkmaktadır. Ancak bir sonraki yılda yapılması planlananlar düşünüldüğünde, üreticinin yine de en iyi yılının (!) 2000/01 olacağını öngörmek çok zor değil.

7 - 2001/02 yılında yürürlüğe sokulması taahhüt edilen Doğrudan Gelir Desteği Sisteminin ülkemizde uygulanması halinde ortaya çıkacak çok önemli sorunlar aşağıda özetlenmektedir;

a) Tüm Dünya uygulamalarında olduğu gibi, üretimden bağı kopartılmış bir doğrudan gelir ödemesi yıllar içinde azaltılacak ve zaten sefalet içinde yaşamaya çalışan üreticinin perişanlığı daha da artacaktır.

b) Türkiye'de kişi başına ulusal geliri yıllık 1.000 ABD Dolarının altında olan tarım kesimine verilecek doğrudan gelir, geçinme düzeyinin altında bir gelirle yaşamaya çalışan üreticilerin beslenme-ba-rınma-giyinme gibi temel gereksinimlerine gidecek ve tarımın finansman açığı daha da büyüyecektir.

c) DGD sisteminde müdahale kurumlarının varlığına gerek bulunmamaktadır. Bu çerçevede süreç içerisinde tüm tarımsal KİT'ler özelleştirilecek ve üretim - pazarlama - tüketim ağında yaşanacak ka-ostan en çok üretici ve tüketici konumunda bulunan geniş halk kesimleri zarar görecektir.

ç) Üretimle bağı kopartılmış bir DGD sistemi ile ülke tarımının en acil gereksinimlerinden olan üretim planlamasının gerçekleştirilmesi ve uygulanması da olanaklı değildir. Tarımsal alan başına ödenecek destek uygulamaları üreticiyi en az masrafla en çok verimi alabileceği ürünlere yöneltecek, bir yandan açıklarımız devam ederken diğer taraftan ürün stokları oluşacaktır.

d) Niyet Mektubunda, önemli bazı ürünlerle ilgili uygulamalara yer verilmekte, diğer ürünler ile ilgili olabilecek uygulamalar gözardı edilmektedir. Oysa, parite nedeniyle bütün ürünler birbirine bağımlıdır ve ürünler bir bütün olarak değerlendirilmelidir. Ayrıca, Niyet Mektubunda yer alan, destekleme fiyat politikası ve tarımsal kredi ve girdi (gübre) sübvansiyonu ile ilgili önlemler, diğer tarımsal politika araçları ile birlikte uygulandığında anlamlı sonuçlar verebilirler. Oysa, Niyet Mektubunda olabilecek diğer tarım politikası araçlarından bahsedilmemektedir.

e) IMF ve Dünya Bankası'nca ileri sürüldüğünün aksine, sahip olunan tarımsal arazi bazında yapılacak ödemelerden en büyük payı yine toprak ağaları almaya devam edecektir.

f) Ülkenin halen çok önemli bir bölümünden kadastronun geçmemiş olması gerçeği karşısında, sistemin işleyebilmesinin olmazsa olmaz koşulu olan kayıt sisteminin hedeflenen tarihe kadar sağlıklı olarak gerçekleştirilmesi olanaksızdır. Sağlıksız bir kayıt sisteminden ise yine siyasiler ve toprak ağaları yararlanacak, bürokrasi ile başa

çıkamayacak olan küçük üretici ise sistemde zaten küçük olan payını dahi alamaz duruma gelecektir.

g) Yine savunulanan aksine, ülkenin tüm tarımsal arazi varlığı baz alınarak yapılan DG ödemesi ile Hazinesinin yükütlü azaltılmak olanaklı değildir. Bunun ancak iki yolu vardır; Ya ödeme miktarı çok düşük düzeylerde tutulacak ya da geçmişte belirli ürünlerin ekim alanları saptanarak yalnızca o alanlar için DGÖ yapılacaktır. İstatistik ve kayıt açısından ülkenin içinde bulunduğu durum göz önüne alındığında, bunların sağlıklı olarak başarılabilmesi olanaklı değildir; ayrıca ürün ayırımına gitmenin, ülkenin değişik ekolojik bölgelerden oluştuğu düşünüldüğünde adaletli olmayacağı da açıktır.

h) DGD sisteminde yükün vergi mükellefleri üzerinde olması nedeniyle; tarım dışı kesimler ile tarım kesiminin haksız ve çok yanlış olarak karşı karşıya getirilme durumu ortaya çıkacaktır.

ı) DGD sistemi ile girdi (gübre) desteğine son verilmesi, tarımsal üretimde ve DGD kapsamında olmayan üreticilerin gelirlerinde ani düşümlere yol açacaktır. Hektara gübre tüketimi Yunanistan'da 170 kg., Fransa'da 295 kg. iken Türkiye'de 83 kg'dır. Desteğin kaldırılmasının, ülke ortalaması olarak yetersiz olan bu kullanım değerlerinin daha da aşağıya düşmesine neden olacağı ve bunun da tarımsal üretim kayıplarına yolaçacağı açıktır.

8- Niyet mektubunda Şeker Pancarında kota sisteminin uygulanacağından söz edilmektedir. Kotalar konusunda gerçekçi olmak gerekir. Örneğin, Şekerde bugün yaşanan stok sorunu, Türkiye'de çok fazla şeker pancarı üretiminden kaynaklanmamış, gereksiz şeker dışalımından kaynaklanmıştır. Bu nedenle - aslında doğru olan - kota uygulaması, eğer gerçek bir nedene dayanıyorsa uygulanmalıdır. Bir yandan dışarıdan şeker getirip, diğer yandan, pancar üretiminde kısıtlamaya gitmek çiftçinin ve ülkenin yararına değildir. Hele hele Bursa'da, Arjantin'den getirilecek mısır nişastasından tatlandırıcı elde edecek yabancı kaynaklı fabrika kurup, Türk şeker pancarı üreticisine kısıtlama getirmek tam bir faciadır.

9 - Tarım sektörünü geliştirmeyi ve bu çerçevede tarımcının refahını da yükseltmeyi amaçlayan bir destekleme sistemi nasıl olmalıdır?

Bu saptamalardan sonra, "olması gereken" hakkında düşünceler ortaya koymak gereklidir. Öncelikle, tarıma yapılan desteklemeler, tüm ülkelerde olduğu gibi, sürdürülmelidir. Destek, ürüne ve üreticiye olmak şeklinde ayrı düşünülmelidir. Desteklemenin en temel amacı, ekonomik bir sektör olarak yarışabilir-gelişebilir işletme büyüklükleri ile düşük maliyetli, verimi ve kalitesi yüksek üretim elde etmeye yönelik olmalıdır. Avrupa Birliğine girmeye aday olduğumuz bu dönemde, bu konunun önemi çok daha fazla öne çıkmaktadır. Ayrıca bu alanda yapılacak her tür yeni düzenlemenin, tarım kesiminde çalışan ve zaten ulusal gelirin bölüşümünden en az pay alan tarım çalışanlarının ekonomik durumlarını daha da geriye götürür bir sonuç doğurmaması gözetilmelidir. Türk tarımsal ürün fiyatlarını Dünya fiyatları düzeyine çeken, bu esnada oluşan üretici kayıplarını doğrudan ödemeler ile karşılayan "noksanlık ödemeleri sistemi"nin Türkiye'de de uygulanmaya başlanması yolundaki çalışmalara hız verilmelidir. Bu çerçevede, kamu fonlarına duyulan gereksinimin zaman içinde azalması, Dünya fiyatları düzeyinde oluşan yurtiçi fiyatlar nedeniyle ham ya da işlenmiş tarım ürünleri konusunda Dünya ile ticaret

yapabilir hale tekrar gelinmesi, üreticilerin gelirlerinin korunması ve yaşam düzeylerinin giderek yükseltilmesi temel amaçlar olarak alınmalıdır. Ancak her zaman yinelenen gibi, Türk tarımının karşı karşıya bulunduğu en büyük sorun, tarımsal alt yapının içinde bulunduğu irrasyonel yapıdır. Bu nedenle kamu, yönlendirme gücüne sahip olduğu tüm araçları- ki buna destekleme sistemi de dahildir-, bu yapının iyileştirilmesi yolunda kullanılmalıdır.

Bu çerçevede uygulanacak noksanlık ödemeleri (telafi edici ödemeler) sistemi ile;

a) Yerel fiyatlar Dünya fiyatları düzeyine çekilmelidir.

b) Üretim yılından önce açıklanacak hedef fiyat ile üretim yönlendirilmeye çalışılmalı, hedef fiyat ile piyasa fiyatı arasındaki fark üreticiye gelir yardımı olarak ödenmelidir. Belirlenecek müdahale fiyatının altındaki fiyat oluşumlarında devlet alımı yapılmalıdır.

c) İşleyicinin ve tüccarın hasat döneminde alıma girmesi için, olumlu makro ekonomik politikalar düzleminde, devlet stoklarını daha sonra daha düşük fiyatlarla elde etme olanakları ortadan kaldırılmalıdır.

ç) Devletin tarıma desteği artırılarak sürdürülmelidir. Ancak bu destekte öncelik, tarım ve toprak reformu çerçevesinde rasyonel tarımsal altyapının oluşması yönünde kullanılmalıdır.

d) Halen spot piyasa düzlemini aşamamış borsa sisteminin forward sistemde çalışabileceği teknik altyapı oluşturulmalıdır. Bu amaçla ürün standardizasyonu ülke bazında belirlenmeli, sisteme uygun analiz ve depolama olanakları yaratılmalıdır. Ancak bu noktada işlevsel olabilecek depolama makbuzları sisteminin işletilebilmesi, kamu maliyesinin yükünü azaltma ve üreticinin finans zorluklarını aşmada kullanılacak çok uygun bir enstrümandır. Yaygın kanının aksine şu bilinmelidir ki; çok iyi işleyen bir forward piyasa olmadan borsalarda futures uygulamalara geçmek olanaklı değildir. Bu alana yapılacak yatırımların atıl olmaması için, ileride uygun koşullar oluştuğunda genelleştirilebilecek pilot çalışmalar niteliğinde ve lokal gereksinimlere uygun olarak realize edilmesi önem taşımaktadır.

9 - Tarımsal altyapısı iyileştirilmiş tarım sektöründe noksanlık ödemeleri sisteminin etkin olarak çalışabilmesi için ise;

a) Tarımsal sorunlar öncelikle tüm Türkiye ekseninde uygulanacak makro politikalar ile çözülebilecek niteliktedir. Bu alanda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan başka Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, ilgili Devlet Bakanlıkları, DPT, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Merkez Bankası .. yetki sahibidir. Çok başlılık, "yönetememe" karmaşasını sonuçlamaktadır. Tarımın tüm ürünleri ve bunlarla ilgili tüm konulardan Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın sorumlu olmasını sağlayacak yasal düzenlemeler yapılmalı ve bu Bakanlık, personel ve teşkilat yapısı olarak bu görevi yürütebilecek bir yapıya kavuşturulmalıdır.

b) Kırsal gelirin çeşitlendirilmesi yolunda devlet her türlü araştırma, destekleme hizmetlerini sağlamalıdır. Kentlerde yaşanan ve zaten çözülemez duruma gelmiş sorunların daha da büyümemesi için, nüfusun olabildiğince kırsalda tutulması, insanca yaşayabileceği bir gelire kavuşturulması ve temel tarımsal etkinliklerden olabildiğince

uzaklaştırılması rasyonel bir politik tercihtir. Şarapçılık, konservecilik, örtü altı sebzeçilik, köy el sanatları vb. tarıma dayalı kırsal gelir çeşitliliğini artırmak, Türkiye coğrafyası ve ekolojisine uygun yürütülecek bir çalışma ile olanaklı olabilir.

c) Üretici gelirleri düşüklüğünün en önemli nedenlerinden birisi pazarlama kanallarında yaşanan sorunlardır ve bunun çözümü de hal mafyasının kırılmasından geçmektedir. Üreticiler, Kooperatifler ya da üretici birlikleri aracılığı ile ürününü tüketim merkezlerine götürüp büyük kentlerde pazarlayabilmelidir. Buna yönelik hukuki ve idari düzenlemeler yapılmalı, bu alanda her türlü destek Kooperatiflere ve üretici birliklerine sağlanmalıdır.

d) Başlatıldığı yıldan bu yana özelleştirme çalışmalarından ülkenin elde ettiği gelir 6 milyar \$ iken, bu çalışmaların gideri 5.8 milyar \$'ı bulmuştur. Bu genel sömürü yapısının ötesinde, tarımdaki özelleştirme çalışmalarının sonuçları, tarım kesimi için tam anlamıyla bir yıkım şeklinde olmuştur. Bu nedenle tarımsal KİT'lerin özelleştirmesine son verilmeli, ancak siyasi etkilerden uzak kalacak şekilde özerk ve rasyonel çalışabilecekleri konular sağlanmalıdır.

10- Niyet mektubunda kredi faizlerinin yüksek tutulacağı ve Ziraat Bankası kredilerinin kısıtlanacağı ifade edilmektedir. Enflasyon hedefini % 25 olarak belirleyen bir hükümetin, Çiftçileri bu gün Hayvancılıkta % 54 Bitkisel Üretimde % 65 ve Mekanizasyonda %71 olan kredi faizleriyle tarım yapmaya mahkum etmesi çiftçiyi canından bezdirmek ve tarımdan uzaklaştırmaktan başka hiçbir anlam taşımamaktadır.

Kredi faizlerini düşürmeme ve kredileri kısma düşüncesi Türkiye için asla gerçekçi değildir. Tarımsal üretimi ticaretten ve sanayi üretiminden ayıran temel özelliklerden biri sermayenin devir hızının çok düşük oluşudur. Sanayi sürekli üretimde bulunup, üretimini nakite çevirirken gerek bitkisel gerekse hayvansal üretimde üretim belli bir zamanı kapsadığından, üretimin paraya çevrilmesi çoğu durumda yılda ancak bir kez olmaktadır. Bu nedenle tarımsal üretimi, ticari kredi faizi ile yapabileme şansı yoktur. Böylesi bir anlayış, çiftçiyi tarım dışına çıkarır ve tarım dışına çıkan çiftçiyi de bir daha tarlaya ya da ahıra sokmak mümkün olmaz.

Çok temel bir çelişkiye işaret etmek gerekiyor. Topluma tarımsal reform olarak sunulan açıklamalarda tarıma ilişkin yetki ve sorumlulukların birçok kuruma dağılmış olmasından ötürü yaşanan çok başlılığın doğru çözümlere ulaşılmasını zorlaştırdığı sürekli ifade edilmektedir. Ve bu çok başlılığı gidermek için de başbakan veya onun görevlendireceği bir bakanın başkanlığında dört bakan ve çok sayıda kuruluşun üst düzey yetkililerinin katılacağı bir Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu'nun, ayrıca yine çok çeşitli kuruluş temsilcilerinden oluşan Tarımda Yeniden Yapılanma ve Destekleme Kurulu'nun kurulduğu belirtilmektedir. Böylesi kurulların oluşturulması, ifade edilenin tam aksine var olan düzenin sürmesi yanında ve daha vahim olarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığının kendi yetkisinde olması gereken konularda kendisini yetersiz görerek yetkisini diğer kuruluşlarla paylaştığını kesinlikle kabul etmesi anlamına gelmektedir.

Prof.Dr.Gürol ERGİN

Başkan

SAYIN ÜYEMİZ, ODAMIZIN ARICILIK İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞINA AŞAĞIDAKİ YAZI İLE SUNULMUŞTUR

Sayın Prof.Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI/ANKARA

24.01.2000

Sayın Bakan'ım,

Ziraat Mühendisleri Odası, tarım sektörünün genel ve özel sorunlarını irdelemeyi, meslek hak ve yararlarını aramayı, savunmayı temel görev bilmektedir. Bu bağlamda tarımın sorunlarını sektörel bazda ele alma, sorgulama, çözümler üretme de genel görevlerimiz arasındadır. Arıcılık sektörü Oda'mızın bu mantıkla ele aldığı alanlardan biridir. 1980 yılında Bakanlığınızca düzenlenen 1. Arıcılık Kongresi sonrasında sektörün sorunlarının ilgili hiçbir kesimce yeterince değerlendirilmediği, hatta sorunların yeterince farkedilmediği tespitini yapan Oda'mız, 1994 yılında Türkiye 2. Teknik Arıcılık Kongresini düzenlemiş, Bakanlığınız da bu kongrede, düzenleyici kuruluşlar arasında yer almıştır. Ancak geçen zaman içerisinde sektörün sorunları artarak devam etmiştir. Kongrede Bakanlığınızca sunulan "Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Damızlık Ana Arı Islah ve Üretim Çalışmaları" konulu tebliğe rağmen önemli bir çözüm üretilmediği üzülmüştür.

Türkiye 2. Teknik Arıcılık Kongresi Değerlendirme Raporunda yer alan sorunlar ile önerilerin de önemli çoğunluğu dosyalarda kalmış, yaşama geçirilememiştir. Hal böyle olunca Arıcılık sektörü, arı yetiştiriciliği, arı ticareti, bal ticareti, bal-arısütü-polen ithalatı ve iç ticareti v.b. konularda denetimsiz bir alt sektör oluşmuştur. Bunun yanısıra son kongre sonrasında Bakanlığınızca Ordu'da Arıcılık Araştırma Müdürlüğü, Bayburt'da Arıcılık Üretim Müdürlüğü, Sivas'da Arıcılık Üretim ve Ürün Değerlendirme İstasyonu Müdürlüğü kurulmuş olmasını; Makamın arıcılık sektörü sorunlarına ilgisi ve çözüm üretme arayışı olarak yorumlamaktayız.

Ülkemizde arı yetiştiriciliğinin özendirilmesini ekonomik gören ORKÖY, SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKIFLARI, İL ÖZEL İDARELERİ başta olmak üzere bir kısım kamu kaynaklarını kullanan kurumlar; her yıl bütçelerinden önemli meblağlara varan kaynak ayırarak arı yetiştiriciliğine hevesli çiftçilere arılı kovan satın alıp bedelsiz aktarmaktadırlar. Bu kaynakların kullanımında Bakanlığınız Merkez Kuruluşlarının bilgisi, denetimi ve yönlendirmesi olmamakta, projeler, yerel kuruluşlardaki teknik elemanlarımız tarafından sonuçlandırılmaktadır.

Örnek vermek gerekirse, sadece Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonundan:

1996 Yılında 6249 aileye 5-10 kolonilik destek verilmiştir.

1997 Yılında 10616 aileye 5-10 kolonilik destek verilmiştir.

1998 Yılında 3980 aileye 5-20 kolonilik destek verilip, 797 Milyar TL.'lık kaynak yaratılmış, bir aileye yaklaşık 200 Milyon TL.lık yardım yapılmıştır.

1999 Yılında Yılın ilk yarısında, 1318 aileye 5-20 kolonilik destek verilip, 562 Milyar TL.lık kaynak yaratılmış; Toplam 16.000 koloni satın alınmıştır. Bir aileye yaklaşık 500-700 Milyon TL.lık yardım yapılmıştır.

Ayrıca İL ÖZEL İDARELERİ kaynakları kullanılarak yılda yaklaşık 20.000 arı kolonisi satın alınmaktadır. ORKÖY kaynakları ile 1974-1993 yılları arasında 20 yıllık periyot içerisinde 21.172 aileye 1994 yılı endekslerine göre toplam 600 Milyar TL. tutarında kaynak aktarılmış olup; ORKÖY PROJESİ günümüzde de devam etmektedir.

Yukarıda özetlenen bilgiler ışığında ülkemizde her yıl 70.000-100.000 adet arı kolonisi kamu kaynakları ile karşılıksız olarak, yardım şeklinde çiftçilere dağıtılmaktadır.

Yani ülkemizde yıllık yaklaşık 100.000 adet arı kolonisi ticari sektörü oluşmuştur. Ancak çiftçilerimize verilen bu arı kolonilerinden beklenen bal üretiminin gerçekleştiği hususunda ciddi şüphelerimiz vardır. Hatta satın alınan bu arı kolonilerinin, satın alındıkları yerlerdeki ekoloji şartlarına adapte olamadıkları ve kış şartlarına dayanamayıp öldükleri hususunda ciddi duyularımız da vardır. İstatistiklerdeki ortalama bal üretiminin önemli artış göstermeyip 15-17kg/koloni düzeyinde seyretmiş olması da; bir diğer tespittir.

Kamu kaynakları kullanılarak satın alınıp, çiftçilere bedelsiz olarak verilen arı kolonilerinde; 1. DAMIZLIK SORUNU, 2. SAĞLIK SORUNU vardır ve Bakanlığınız bu sorunlara çözüm üretmek durumundadır. Ayrıca 2000 yılı ile birlikte ülkemizin Avrupa Birliği üyeliğine adaylığının kesinleştiği günümüzde;

- AB ülkelerinin her yıl 200.000 ton bal ithal ettiği,

- Türkiye'nin yılda 60.000 ton bal ürettiği,

- Gerekli önlemlerin alınması ile Türkiye'mizin bal üretimini 5-10 misli artırma olanağı bulunduğu göz önünde tutularak bal ihracatının ülkemize önemli oranda döviz kazandırabileceği gerçeği de dikkate alınmalıdır.

- Türkiye 2. Teknik Arıcılık Kongresi tavsiyesi doğrultusunda Bakanlığınızca oluşturulan ARICILIK DANIŞMA KURULU'nun Ocak 2000 tarihinde toplanacağı öğrenilmiştir. Bu danışma kurulunda önceki toplantılarda Odamız da temsil edilmişti. Danışma Kurulu'nda ODA'mızı temsil etmek üzere konu uzmanı olan Ziraat Yüksek Mühendisleri Faruk MUTLU, Ahmet İNCİ, Tevfik TOPÇU'yu belirlemiş bulunuyoruz. Ayrıca arıcılık sektörüne yarattığı ciddi kaynak göz önüne alınarak Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu adına temsilci çağırılmasını takdirlerinize sunmayı sorumluluğumuz gereği saymaktayız.

Saygılarımızla,
Prof. Dr. Gürol ERGİN
BAŞKAN

ARICILIĞA YAPILAN DESTEKLER VE SONUÇLARI

Kamu kaynakları ile son 20 yılda hibe, faizsiz veya düşük faizli kredilerle verilen arılı kovan miktarının toplam, 600.000 adet gibi bir rakama ulaştığını görüyoruz. 2000 yılı değerleri ile bir arılı kovan fiyatının en az 50 milyon lira olması nedeni ile az gelişmiş yörelerde arıcılığı geliştirmek için tahsis edilen kamu kaynağı (600.000x50) 30 trilyon liradır. Bu kaynağın bir kısmı dış borçtur.

Ancak arıcılığın gelişmesi için kamuya sarf edilen bunca kaynak kırsal kesimin yoksul insanına yararlı olmamış, arıcılık geliştirilememiştir. Eğer verilen koloniler; damızlık vasfında, sağlıklı, bölge şartlarına adapte olabilen, koloniler olsa idi ve koloni verilen köylüler de arıcılık konusunda yeterince eğitilselerdi 600.000 koloninin şimdi en az 6 milyon adede ulaşması ve Türkiye bal üretiminin 100.000 tona çıkması gerekirdi. Tarım ve Köyişleri Bakanlığının istenildiği takdirde bu kaynak israfını önleme yetkisi vardır.

Kırsal kesim köylüsüne verilen arı kolonilerinin;

1. Verildikleri yöreye adapte olamamaları,
2. Damızlık vasıflarının yeterli olmaması,
3. Bazılarının hastalıklı olmaları,
4. Köylülere arıcılık öğretilmeden arıcılık yapabileceklerinin varsayılması,

Yanlışlıklarından dolayı verilen kolonilerin, bu gün önemli oranının yaşamadığı veya projede öngörülen bal ve oğul üretilmediği bilinmektedir.

DESTEKLER KİME YARAMAKTADIR ?

Bakanlık kaynakları kullanılmadığından; satın alınacak arı kolonilerinde aranacak biyolojik özellikler konusunda; taşra teşkilatının uygulayacağı Bakanlık düzenlemesi yoktur.

Bu destekler soğuk yörelere adapte olamadığı kışlayamadığı bilinen Muğla arısını satın alıp bu kolonileri 3-4 parçaya bölerek ve hiçbir sağlık koşulunu yerine getirmeden biyolojik dengesi bozuk, çoğu kez damızlık ana arısız 2-5 çerçeve arıyı koloni diye İç ve Doğu Anadolu illerine satan arı tüccarlarına yaramıştır. Bu uygulamalar halen devam etmektedir. Yanlışın bir yerinden dönülmelidir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Son yıllarda bir aileye verilen 5-20 koloni karşılığı destek 150-600 milyon lira gibi bir kaynak gerektirmektedir. Başarılı olursa bile bu kaynağın ekonomiye katkısı yılda 400 kg bal olmaktadır. Bu balın kilogramı 2.5 milyon liradan piyasa değeri yatırım tutarı kadardır. Verilen kaynakla en olumlu koşullarda ancak 1/1 oranında katma değer yaratabilmektedir.

Aynı kaynak ana arı üretimine verildiği takdirde, her bir ana arının değerinin 4 milyon lira olduğunu var sayarsak bir milyar lira ile 250 ana arılık destek yapılabilir. 250 adet vasıflı ana arının mevcut kolonilerde yapacağı bal artışı ana arı başına en az yıllık 7.5 kg'dır. Bu artış 2 yıl için 15 kg bal olmaktadır. Toplam $250 \times 15 = 3750$ kg bal artışı sağlanacaktır. Bu miktar balın piyasa değeri $3750 \text{ kg} \times 2,5 \text{ TL} = 9.375$ milyar liradır. Ayrıca genç ve vasıflı ana arılar sayesinde her bir koloniden yılda 0.5 adet olmak üzere iki yılda bir adet oğul almak mümkün olacaktır. Yani her bir ana arı bal ürününe ilave olarak bir adetde oğul üretimini mümkün kılacaktır. 250 adet oğulun piyasa değeri 20 milyon/TL adetten $250 \times 20 = 5$ milyar liradır.

Ana arılar sayesinde sağlanacak fazla ürün tutarı $9.375 + 5 = 14,375$ milyar lira olacaktır. Görülüyor ki verilecek kaynakla; kaynağın 14.3 katı katma değer yaratılabilmektedir.

Yukarıdaki gerçekten yola çıkıldığında arıcılığa desteğin hangi bazda yapılması gerektiği açıkça ortaya çıkmaktadır.

Ancak bu sonuca ulaşabilmek için ana arı üretim alt yapısını oluşturacak olan aşağıdaki çalışmaların yapılması ve önlemlerin alınması gerekmektedir. Ülkemizde doğal üretimimiz olan Kafkas gibi, önemli ırkların saf olarak üretimini sağlayacak izole alanlar oluşturulmalıdır. Saf ırkların üretimi için mevcut Üretim İstasyonları organize edilmelidir. Ana arıların spesifikasyonları belirlenmeli ve üretimler sertifikasyona bağlanmalıdır. Önder arıcılara kendi ihtiyaçları ana arıları üretebilecek düzeyde ana arı üretim eğitimi verilmelidir. Eğitilen arıcılara kendi bölgelerine adapte olabilen saf damızlıklar verilerek kendi ihtiyaçları melez ana arıları üretmeleri sağlanmalıdır.

Destekler kendi ana arılarını üreten bu arıcılara verilmelidir. Ana arı üretimini yapabilen arıcılara boş kovan ve kek desteği verilerek kolonilerini artırmaları sağlanmalıdır. Artırılan koloniler, aynı bölgede desteklenen yeni arıcılara verilmelidir. Bakanlık arıcılığı bilen ve öğrenmek isteyen taşra teşkilatı teknik elemanlarına 2000 yılında hızla uygulamalı ana arı yetiştiriciliği eğitim programı yapılmalıdır. Arı yetiştiriciler birliğinin hızla gerçekleşmesi, Bakanlık önderliğinde sağlanmalıdır. Görülüyor ki bir yandan milletin bin zorlukla ödediği vergiler, yani kamu kaynakları heba olmakta, diğer yandan destekten yarar bekleyen bunca fukara kırsal kesim insanının ümidi kırılmakta, hayal kırıklığına uğramaktadır. Arıcılık yaparak gelir sağlasın, ormanı tahrip etmesin diye desteklenen bunca insan beklenen yararı sağlayamamakta, sonunda yine orman tahribine yönelmekte veya köyünü terk ederek işsiz ve çaresiz büyük şehirlerin varoşlarına akmaktadır.

Görülüyorki teknik göz ardı edilmezse çözüm vardır. Tarım ve Köyişleri Bakanlığının da, bu düzenlemeyi yapmaya gücü vardır. Saygılarımızla,

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Not: Satın alınacak arı kolonilerinde aranması gereken biyolojik özellikler Tarım ve Mühendislik dergimizin 61. Sayısında yayımlanacaktır.

ŞUBELERİMİZ'den...

İSTANBUL ŞUBEMİZ'den...

SEMİNER VE PANEL: GIDA İŞLETMELERİNDE SORUMLU YÖNETİCİLİK

ODA'mız İstanbul Şubesi 13-15 Ocak 2000 tarihlerinde Şube Merkezinde gıda işletmelerinde sorumlu yönetici olarak görev alacak meslektaşımıza yönelik olarak "Gıda İşletmelerinde Sorumlu Yöneticilik" konulu bir Seminer düzenlemiştir. Yoğun bir katılımı gerçekleştiren Seminerin açılışında, ODA Başkanımız Prof. Dr. Gürol ERGİN ve İstanbul Şube Başkanımız Zehra EYİCİL ile Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanı Uz. Biyolog Kadir BAŞAR, İstanbul Tarım İl Müdür Yardımcısı Azmi YÜKSEL birer konuşma yapmışlardır.

Seminer, Ülkemizin mevcut koşullarında, tam üyeliğe yönelik olarak AB'ye uyum koşullarında ve küreselleşme çerçevesinde uluslararası koşullarda, gıda sanayiinde, yöneticilik alanında ortaya çıkan gelişmelere gerekli uyunun sağlanmasında önemli bir gereksinime yanıt verecektir.

13 Ocak günü ayrıca Kadıköy Belediyesi Kültür ve Sanat Merkezinde aynı konulu bir Panel düzenlenmiş; ODA Başkanımız Prof.Dr. Gürol ERGİN'in yönettiği Panel'e TKB. KKGGM Gıda Üretim ve Tescil Şube Müdürü Mehmet HAKİ, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Gıda Güvenliği ve Beslenme Araştırma Müdürü Fikret ÖZE-

KİN ile İstanbul Tarım İl Müdürlüğü Kontrol Şubesinde Ziraat Y. Mühendisi Nurcan YILDIRIM panelist olarak katılmışlardır.

Çok yoğun bir izleyici kitlesinin katıldığı Panel, soru-yanıtlar ve tartışmalarla, meslektaşlarımızın yanıt aradığı bir çok konunun aydınlatılmasını sağlamıştır.

İZMİR ŞUBEMİZ'den...

21 ARALIK KOOPERATİFÇİLER GÜNÜ

E.Ü. Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, Tarım Ekonomisi Derneği İletişimevi, E.Ü. Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezi, Köy-Koop İzmir Birliği ve TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından düzenlenen 4. Kooperatifçilik Günleri 21 Aralık 1999 günü gerçekleştirilmiştir. Toplantının ilk oturumunda Gazi Üniversitesi Öğretim üyesi ve Türk-İş Araştırma Merkezi Müdürü Prof.Dr. Oğuz OYAN "21. Yüzyılda Kooperatifçilik ve Küreselleşme" konulu bir sunu yapmıştır. Öğleden sonraki "21. Yüzyılda Tarımsal Kooperatifçilik" Panelini Prof.Dr. Ayhan ÇIKIN Yönetmiş; Erdoğan KANTÜNER (Köy-Koop Genel Başkanı), Mustafa BAŞER (Köy-Koop İzmir Birliği Başkanı), ve Ali YARCI (Eşme Tütün Tarım Satış Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı) panelist olarak katılmışlardır.

TARIM BAYRAMI

Tarım Öğretimi'nin 154. Yılı Kutlamaları E.Ü. Ziraat Fakültesi ve İzmir Oda Şubemizce 12 Ocak 2000 günü gerçekleştirilmiştir. Sabah yapılan Cumhuriyet Meydanı'ndaki tören sonrası E.Ü. Ziraat Fakültesi Konferans Salonu'ndaki açılış konuşmalarından sonra 50. YIL

Plaket Dağıtım Töreni yapılmış ve Prof. Dr. Tayfun ÖZKAYA tarafından "21. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye Tarımı- Küreselleşme ve Yapısal Değişimler" konulu bir konferans verilmiştir. Daha sonra Prof.Dr. Metin TALİM yönetiminde M. Süreyya SÜNER (Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı AB Genel Müdürlüğü), Dr. Canan ARIKBAY (Milli Produktivite Merkezi), Prof.Dr. Nafiz DELEN (E.Ü. Ziraat Fakültesi) ve Prof.Dr. Uygun AKSOY'un (E.Ü. Ziraat Fakültesi) katılımıyla "Avrupa Birliği (AB) Eşiğinde Türkiye Tarımı" konulu Panel gerçekleştirilmiştir.

BAŞAK BALOSU

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nin yıllık olağan "Başak Balosu" yatılı olarak ve yaklaşık 500 kişinin katılımıyla 22-23 Ocak 2000 tarihlerinde Kuşadası Fantasia Otel'de gerçekleştirilerek meslekte 25. yılını dolduran üyelerimize törenle plaketleri verilmiştir.

UĞUR MUMCU'YU ANMA

ADD İzmir Merkez Şube eşgüdümünde planlanan ve aralarında Odamız İzmir Şubesinin de yer aldığı çeşitli demokratik kuruluşlar tarafından desteklenen "24 Ocak Uğur Mumcu'yu Anma" etkinlikleri düzenlenmiştir. Cumhuriyet Gazetesi önünde toplanılarak Cumhuriyet Meydanı Atatürk Anıtı'na yürüyüşle karanfiller bırakılmış ve aynı gün Atatürk Kültür Merkezi'nde "Uğur Mumcu'yu Yaşatacağız Anma Gecesi" gerçekleştirilmiştir.

İL TEMSİLCİLİKLERİMİZ'den...

KAHRAMANMARAŞ İL TEMSİLCİLİĞİ'nden...

PANEL:

TÜRKİYE TARIM VE TARIMSAL EĞİTİMİNİN DÜNÜ BUGÜNÜ VE YARINI

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğü ve Ziraat Fakültesi Dekanlığı, Türkiye'de Tarımsal Eğitim ve Öğretime Başlanılmasının 154. Yıldönümü nedeniyle "Türkiye Tarım ve Tarımsal Eğitiminin Dünü Bugünü ve Yarını" konulu bir Panel düzenlemiştir.

Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nafi BAYTORUN, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Osman TEKİNEL ve Vali Ali BİLİR tarafından açılış konuşmaları yapılan Panelde, ODA Başkanımız Prof. Dr. Gürol ERGİN "Türkiye'de Tarımın Bugünü ve Sorunları" konulu bir konuşma yapmıştır. Panelde ayrıca, Prof. Dr. Akif KANSU "Türkiye'de Tarımsal Eğitime Günümüze Kadar Bir Bakış" konulu ve YÖK Denetleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Aytekin BERKMAN "Türkiye'de Ziraat Mühendisliği Eğitimine Genel Bir Bakış" konulu birer konuşma yapmışlardır. Vali Yardımcısı Asım HACIMUSTAFAOĞLU ve Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya YILMAZ'ın da dinleyici olarak yer aldığı Panel yoğun bir katılım ve ilgi ile gerçekleştirilmiştir.

ESKİŞEHİR İL TEMSİLCİLİĞİ'nden...

SEMPOZYUM:

ESKİŞEHİR İLİNİN TARIMSAL POTANSİYELİ SORUNLARI VE ÇÖZÜM YOLLARI 2: UN VE YEM SANAYİİ

ODA'mız Eskişehir İl Temsilciliği, Osmangazi Üniversitesi Ziraat Fakültesi ve Eskişehir Ziraat Odası Başkanlığı işbirliğinde, 12-13 Ocak 2000 günlerinde, Türkiye'de Tarımsal Eğitim ve Öğretime Başlanılmasının 154. Yıldönümü kutlamaları çerçevesinde "Eskişehir İlinin Tarımsal Potansiyeli Sorunları ve Çözüm Yolları 2: Un ve Yem Sanayii" konulu bir Sempozyum düzenlenmiştir. Konuk ve meslektaşlarımızın yoğun katılımına sahne olan Sempozyum, yerel basın tarafından da büyük ilgi ile izlenmiştir.

12 Ocak 2000 Çarşamba günü, Sempozyumun Açılışı ve Plaket Törenini takiben, Doç. Dr. Fahri ALTAY Başkanlığında Genel Oturum gerçekleştirilmiştir. 13 Ocak 2000 günü gerçekleşen II. Oturumda Selim ÖGÜTÜR Başkanlığında "Un Sanayii" konusu, III. Oturumda da Prof. Dr. Battal KUŞHAN Başkanlığında "Yem Sanayii" konusu ele alınmıştır.

TÜRKİYE SORUNLARINA ÇÖZÜM KONFERANSI-III GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Cumhuriyetimiz ile Çağdaş Demokrasi ortak paydasında üç yıldır düzenlenen TÜRKİYE SORUNLARINA ÇÖZÜM KONFERANSI-III "21. YÜZYILDA TÜRKİYE" konusunda, ODA'mız da dahil olmak üzere 48 Akademik ve Gönüllü kuruluş tarafından 25-27 Ocak 2000 günlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Konferansa ODA'mız Yönetim Kurulu Üyelerinden Doç. Dr. Cemil ERTUĞRUL ve Gökhan GÜNAYDIN "DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE TARIM VE ÇEVRE POLİTİKA ETKİLEŞİMLERİNİN YENİ BOYUTLARI" konulu bir bildiri ile katılmışlardır.

Konferansın "SONUÇ BİLDİRİSİ"nin 2. Maddesinde tarım ile ilgili olarak şu ifadeler yer almıştır.

"Tarımda verimlilik ve tarımsal üretim ile kırsal kesimin refahını artırmak üzere, optimum toprak kullanımını da içine alan tarım reformu gerçekleştirilmelidir. Tarım arazilerinin korunması ve ıslahı sağlanmalıdır. Yerel yönetimler, yerel girişimciler ve yerel odalar ile Birliklerin de katılımına açık Bölgesel Planlama sürecine geçilmelidir."

BAŞAK BALOSU YAPILDI

Tarımsal Öğretimin 154. yıldönümü dolayısıyla ODA'mızca düzenlenen BAŞAK BALOSU 21.01.2000 tarihinde Ankara'da İçkale Otelinde, yoğun bir katılım, coşku ve heyecanla gerçekleştirildi.

Açılış konuşmasını ODA Başkanımız Prof. Dr. Gürol ERGİN'in yaptığı ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Prof. Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP, TBMM Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanı Doç. Dr. Metin ŞAHİN, TKB Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürü Hüsnü TÜRKER ve çok sayıda değerli davetlinin katıldığı BALO'da TRT Genel Müdürlüğü Ses Sanatçısı Ayşe TAŞ ile Meslektaşımız Türk Sanat Müziği Sanatçısı Sabahattin TUĞSEL sundukları güzel parçalarla konuklara unutulmaz anlar yaşatmışlardır.

Eğlenceli geçen ve anıların tazelandığı BALO katılanları mutlu eden görüntülerle ve bir sonraki Başak Balosunda buluşma ve görüşme dilekleri ile sona ermiştir.

37. OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANIYOR

ODA'mızın 37. Olağan Genel Kurulu 26-27 Şubat 2000 tarihlerinde yapılacak. Genel Kurula 401 delege katılacak olup, 1. gün yapılacak olan Genel Kurulda ODA Tüzüğünde gerekli değişiklikler gerçekleştirilecek ve Oda Personel Yönetmeliği Genel Kurulun onayına sunulacak. 2. gün ODA Genel Merkezinde yapılacak seçimlerle yeni Yönetim, Denetleme ve Onur Kurulları belirlenecektir. Seçilecek arkadaşlarımızı şimdiden kutluyor; ülkemiz, mesleğimiz ve meslektaşlarımız için başarılı çalışmalar yapmalarını diliyoruz.

37. DÖNEM GENEL KURUL GÜNDEMİ

I. GÜN

1. Açılış ve Başkanlık Divanının seçimi,
2. Saygı duruşu,
3. Açılış konuşması,
4. Konukların konuşmaları,
5. Komisyonların seçimi,
6. Çalışma Raporu ve Denetleme Kurulu Raporunun okunması, görüşülmesi ve oylanması,
7. Yeni Şube kurma önerilerinin görüşülmesi,
8. TMMOB ZMO Tüzük değişikliği önerilerinin görüşülmesi ve oylanması,
9. TMMOB ZMO Personel Yönetmeliğinin görüşülmesi ve oylanması,
10. TMMOB ve ODA örgütlülüğünün görüşülmesi,
11. 2000 ve 2001 yıllarında uygulanacak üyelik aidatı ve miktarının tespiti konusunda Yönetim Kurulu'na yetki verilmesi,

12. Bütçenin görüşülmesi ve oylanması,
13. Dilek ve öneriler,
14. Yönetim, Denetleme ve Onur Kurulu adaylarının belirlenip duyurulması,
15. TMMOB Yönetim, Denetim ve Onur Kurulları adaylarının ve TMMOB Genel Kurul Delege adaylarının belirlenip duyurulması,
16. Kapanış.

II. GÜN

17. Seçimler,
 - a) ODA Yönetim, Denetleme ve Onur Kurulları,
 - b) TMMOB Yönetim, Denetleme ve Onur Kurulları adayları,
 - c) TMMOB delegasyonu.

Tüzün
İpekyol
Petit
Modium
Asena
Adnan
Adil Işık
Alfa Beta
Adres
Ekol
Selen
Seçil
Parantez
Kipdemir
Serpil
Vedat
Lc.Waikiki
Desen
Sabri
Sanfa
Vivetta
Artwork
Batik Örne
Sheba
Karsaklar
Bülent Gülen
Ramsey
Allegro
Kip
Özün
Roman
Dier
Ruba
Ecer
İleri
Interpant
Abbate
Bisse
Belas
Aksoy
Vakko
Himms
Benat
Kush Kush
Panço
Sports Wear
Remond
Doğunca
Kanz
Spor Jeans
Pierre Cardin
Best Clup
Wonder Shoes
Panucci
Akmen
Cott
Güler
Danacı
Barbi
Milano
Veroni
Sezer

TÜRKERLER
Mağazası'ndan
Odamız Üyelerine
İndirim

TÜRKERLER'den MÜTHİŞ
Avantaj ve SÜRPRİZLER

Kredili Alışveriş Yapan Üyelerimize Peşinatsız 8 Taksit Avantajı ve %10 indirim

Kredili Alışveriş Yapan Her Üyemizin Alışverişlerine Sürpriz Hediye Çekleri

50 Milyon Alışveriş	5 Milyon Hediye Çeki
100 Milyon Alışveriş	15 Milyon Hediye Çeki
150 Milyon Alışveriş	20 Milyon Hediye Çeki
200 Milyon Alışveriş	30 Milyon Hediye Çeki
250 Milyon Alışveriş	35 Milyon Hediye Çeki

Ayrıca Sezonda Yapacakları Peşin Alışverişlerde de %25 İndirim

Merkez: Ziya Gökalp Cad. No:11 Kızılay - ANKARA
Tel: 0.312. 432 36 01 (Pbx)

Şube: Ulus İşhanı E Blok 1/B Ulus - ANKARA
Tel: 0.312. 311 40 17

ODAMIZ ŞUBELERİ VE İL TEMSİLCİLİKLERİNDE SEÇİMLER YAPILDI

ODA'mız Şube ve İl Temsilciliklerinde yapılan seçimlerle yeni Yönetim Kurulu Üyeleri, İl Temsilcileri, İl Temsilci Yardımcıları ve Genel Kurul Üyeleri belirlenmiştir. Yeni seçilen Yönetim Kurulu Üyeleri, İl Temsilcileri ve İl Temsilci Yardımcılarının listesi aşağıda yer almaktadır:

ŞUBE YÖNETİM KURULLARI:

ADANA

Ayhan BARUT¹
Ali YÜZGEÇ²
Metin TAŞTAN³
Haydar ŞENGÜL⁴
Abdullah DOĞAN⁵
Semih KARADEMİR⁵
H. Ali TİMURÖĞLU⁵

BURSA

Yılmaz OKTAY¹
Doç.Dr.Ertuğrul AKSOY²
Sönmez ERBİL³
Ali Yavuz KAYA⁴
Ş. Bülent ZOROĞLU⁵
Ruhi ALTUN⁵
Figen KÖYCEĞİZ⁵

GAZİANTEP

Karaca BOZGEYİK¹
Aysun KAYA²
Mehmet UZUN³
Edip ÖZASLAN⁴
Şeref UYAN⁵

KAYSERİ

Yılmaz ÇELİKTEN¹
Yakup ÇELİK²
Mehmet PEHLİVAN³
Aydın ÇALIŞKAN⁴
Zeki MUTLU⁵

SAMSUN

Ünal IŞIKER¹
Murat AKAR²
Hasan ÇOBANCI³
Ercan YANOĞLU⁴
Ekrem ORAN⁵

VAN

Şevket AKDEMİR¹
Cevdet ALTINDAĞ²
M. Salih ÖZGÖKÇE³
Aysel BARS⁴
N. Necip ALTUNLİ⁵

ANTALYA

Nuri ARI¹
M. Zeki DEMİR²
Ali KAYNAK³
Aziz UZUN⁴
M. Akif AKSEZGİN⁵
Cahit ÖZER⁵
Orhan YILMAZ⁵

DENİZLİ

Gönül Emel İNAL¹
İbrahim GÜR²
Kadir ÇETİNKOL³
Abdülhamit ÖNCE⁴
Ümran DURAN⁵

İÇEL

İbrahim YALIN¹
Timur TURAN²
Berna YALÇIN³
Eren DİNÇ⁴
A. Ali BABAGIRAV⁵ *Asımın ATEŞ*
Gürhan DAYIÇIK⁵
Durmuş DENİZ⁵

KONYA

Fikret DEMİR¹
Vasfi DOLAK²
Ali ARPACI³
Rafet GÖKDEMİR⁴
Salih AKKAYA⁵
Taner YAVUZ⁵
Ahmet TAMKOÇ⁵

ŞANLIURFA

Atilla YAZAR¹
Metin KANATLI²
Ali Rıza ÖZTÜRKMEN³
Mehmet YÜCEL⁴
Doç.Dr. Sadettin GÜRSÖZ⁵

AYDIN

Galip ORHAN¹
Prof.Dr.Hüseyin BAŞPINAR²
Niyazi KAZIMOĞLU³
Zekeriya ALŞAN⁴
Kenan VARDAR

DIYARBAKIR

Sedat EREN¹
İskan TEĞİN²
Celal ÇELİK³
Seyfi PARLAK⁴
Reşat ESGİCİ⁵

İSTANBUL

Zehra EYİCİL¹
Hikmet GÜLER²
Hüseyin ÜNÜVAR³
Selma USTA⁴
Gülruh ERTUNA⁵
Muharrem AKSOY⁵
Tolga ERTUĞ⁵

MANİSA

Erol TEKİN¹
Mustafa ÖNCÜ²
Mehmet YILDIZ³
Erdem KUTLAR⁴
O. Murat KOÇTÜRK⁵

TEKİRDAĞ

Prof.Dr. Temel GENÇTAN¹
Fedai TALİ²
Mine AKKÖSE³
Aysel DİKMETAŞ⁴
Cemal POLAT⁵

BALIKESİR

Hilmi BAYRAKTAR¹
Naci BİLGİÇ²
Hakan ESER³
Mehmet YILDIRIM⁴
M. Zeki KARADAĞ

ERZURUM

Binalı ÇOMAKLI¹
Mehmet ÖLMEZ²
Müdahir ÖZGÜL³
Selahattin AKIN⁴
Abdullah KELEŞOĞLU⁵

İZMİR

Alaettin HACİMÜZZİN¹
Doç.Dr. Kamıl Okyay SINDIR²
M. Orhan DÜNDAR³
M. Ziya KAYAN⁴
Dr.Nedim ÇİÇEK⁵
Çiğdem KAYA⁵
Erdal SEVİNÇ⁵

RİZE

Yetiş SARIAHMETOĞLU¹
Ömer ÖZGÜRBÜZ²
Abdurrahman ÇEMBERCİ³
Münevver MAMATİ⁴
Ömer DEMİRCİ⁵

TRABZON

İsmail ASLAN¹
Güngör KÜÇÜKOSMANOĞLU²
Mustafa İMAMOĞLU³
Hikmet EMRE⁴
Ekrem AKTAŞ⁵

¹ BAŞKAN

² II. BAŞKAN

³ YAZMAN

⁴ SAYMAN

⁵ ÜYE

İL TEMSİLCİLİKLERİ:

İL	İL TEMSİLCİSİ	İL TEM. YARDIMCISI	İL	İL TEMSİLCİSİ	İL TEM. YARDIMCISI
ADİYAMAN	HASAN DOĞAN	MEHMET BÖRTÜ	MALATYA	FEVZİ ŞENER	ZEKİ ÜZMEZ
AFYON	MUSTAFA SELEK	HASAN KARADENİZ	K.MARAŞ	HASAN MOREL	ALİ RIZA YANAR
AMASYA	ORHAN AYDIN	İBRAHİM ATASEVER	MUĞLA	ULUHAN KORKUT	MERYEM TÜRKAY
ARTVİN	TUĞRUL YILMAZ	İSMET KARAGÖZ	MUŞ	NEVZAT TANRIVERDİ	A. MELİK TAŞ
BİLECİK	MEHMET ÜLGÜDÜR	MEHMET COŞKUN	NİĞDE	SALİM AKALP	OKTAY ÇAYAN
BOLU	NİYAZİ KALFA	ALİ METİN AKDOĞAN	ORDU	NEJAT AYDIN	HATİCE İMAMOĞLU
BURDUR	RAFET ÇANKAYA	HÜSEYİN KANTEKİN	SAKARYA	ENGİN KARABAĞLAR	HAMDİ ŞENOĞLU
ÇANAKKALE	AYHAN DUYGUN	AZİZ ALBAYRAK	SİNOP	TURGUT BAĞCI	SEYFETTİN BULUT
ÇANKIRI	YÜKSEL DEĞİRMENCİ	ALİ SERT	SİVAS	NUSRET ÇİMEN	A. SELÇUK ÇİMEN
ÇORUM	RÜŞTÜ ÇAĞLAR	FATMA ÇAKIR	TOKAT	A. AHMET YÜCER	İLHAN YILMAZ
EDİRNE	SABAHATTİN YILDIRIM	HASAN COŞKUN	TUNCELİ	BAKİ ÇELİKDEMİR	M. MUTLU ASLAN
ELAZIĞ	M. KÜRKLÜHATİPLER	SEDAT YOLGA	YOZGAT	FARUK AKÇA	MUAMMER ÇAY
ESKİŞEHİR	HIDIR SARIOĞLU	ÇETİN TORAMAN	ZONGULDAK	ARİF AYYILDIZ	ERKAN BEYTEKİN
GİRESUN	KUTSİ YAŞAR	HAYDAR ÜNLÜ	AKSARAY	NECDET ÖZDEMİR	ERDOĞAN YANILMAZ
GÜMÜŞHANE	OSMAN AKPINAR	FEVZİ TOSUN	KARAMAN	E. ERCÜMENT YILMAZ	KENAN AKYAR
HATAY	AHMET SEVER	M. YUSUF YARDIMCI	KIRIKKALE	YASİN TAŞ	ARİF MAKİNACI
ISPARTA	MAZİM DEVELİ	EROL ÇALIŞ	BATMAN	NAZMİ OKAN	HASAN TİĞİZ
KARS	KUTLAY GÜLBAZ	ÖZGÜR ÖNAL	ŞIRNAK	KEMAL İLHAN	MEHMET TEZEL
KASTAMONU	MEHMET GÜLER	M. ÜMİT EREN	BARTIN	A. SEVTAP UZUN	İ. SAMİ ÜNAL
KIRKLARELİ	AHMET YAĞMUR	EROL ÖZKAN	İĞDIR	RECEP İLBEYİ	GÖKHAN KARASU
KİRŞEHİR	UĞUR ATAK	ERSİN KARAGÖZ	YALOVA	E, OSMANLIOĞLU	ADEM SÖĞÜT
KÜTAHYA	HÜDAVERDİ DOĞANLI	MEVLÜT ÖZEN	OSMANIYE	MEHMET YALÇIN	BÜLENT ÖZER

Istanbul Airlines

ÜYELERİMİZE İNDİRİM UYGULUYOR

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞI - ANKARA

Değerli ODA çalışmalarına ve üyelerinize destek olmak amacıyla, Sayın Üyelerinize, ODA'nız üyesi olduklarını ibraz etmeleri halinde, İstanbul Havayolları ile yapacakları iç ve dış hat uçuşlarında %25 oranında, ODA'nız Merkez ve Şube Başkanlıklarında görev yapan yöneticilerinize ise %50 oranında indirim yapılmasına 2000 yılında da devam edilecektir. Sizleri uçuşlarımızda ağırlamaktan memnunluk duyacağımızı belirtir, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla,

Safi ERGİN
GENEL MÜDÜR

Not: Ayrıntılı Bilgi ODA Genel Merkezi, Şube Başkanlıkları ve İl Temsilcilikleri'nden Alınabilir.

TMMOB ZMO HABER BÜLTENİ

TMMOB ZMO Adına Sahibi: Prof. Dr. Gürol ERGİN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Dr. Ali TAN

Yayın Kurulu: Dr. Ali TAN, Dr. Cemil ERTUĞRUL, Necdet ŞEN

Adres: Karanfil Sokak No: 28/19 06640 Kızılay / ANKARA

Tel: (0312) 425 05 55 - 418 31 15 - 418 51 98 • Fax : 418 51 98

Yapım: Kozan Ofset Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Tel: (0312) 341 14 27 - 384 19 67 Fax : 341 28 60

